

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВІ ЗАСОБИ РЕАЛІЗАЦІЇ КАДРОВИХ ПРОЦЕДУР В НАЦІОНАЛЬНІЙ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ

Володимир Васильович ОЛЕКСЮК,

*здобувач Харківського національного
університету внутрішніх справ*

Адміністративно-правові засоби реалізації кадрових процедур в Національній поліції України становлять важливу складову публічного управління у сфері правоохоронної діяльності, оскільки забезпечують ефективну організацію проходження служби, добір, розстановку, навчання, атестацію та звільнення поліцейських. Вони представляють собою систему юридичних інструментів, за допомогою яких держава реалізує кадрову політику в органах Національної поліції України відповідно до норм адміністративного права. Ці засоби забезпечують дотримання принципів законності, об'єктивності, прозорості, професіоналізму та рівного доступу до служби в поліції [1, с. 69].

Адміністративно-правові засоби - це сукупність встановлених адміністративним правом інструментів, методів і заходів, які використовуються органами державної влади, органами місцевого самоврядування, посадовими особами та іншими суб'єктами з метою реалізації публічної влади, забезпечення законності, правопорядку, захисту прав і свобод громадян, а також ефективного публічного управління. Ці засоби включають правові норми, адміністративні процедури, акти управління, заходи адміністративного впливу, контрольно-наглядові дії та механізми притягнення до адміністративної відповідальності, які застосовуються в межах, формах і способами, передбаченими законодавством [2, с. 52].

Водночас адміністративно-правові засоби реалізації кадрових процедур в Національній поліції України у вітчизняній юридичній науці здебільшого визначають як сукупність установлених адміністративним законодавством правових механізмів, інструментів та методів, що використовуються для регулювання, організації та здійснення процесів добору, призначення, переміщення, атестування, просування по службі, звільнення та інших кадрових дій щодо працівників поліції.

Ці засоби спрямовані на забезпечення прозорості, об'єктивності, ефективності та законності кадрових рішень, підвищення професійного рівня особового складу, а також дотримання вимог дисципліни, етики та стандартів служби в поліції, відповідно до вимог Конституції України, Закону України «Про Національну поліцію» та інших нормативно-правових актів [3, с. 79].

Одним із ключових адміністративно-правових засобів є нормативно закріплені процедури добору та прийняття на службу до Національної поліції України, які мають чітко структурований і поетапний характер. Зокрема, це оголошення конкурсу, прийом та аналіз документів, проходження кандидатом психологічного тестування, перевірка рівня фізичної підготовки, знання законодавства, медичне обстеження, співбесіда, спеціальна перевірка, рішення конкурсної комісії та видача наказу про зарахування. Усі ці етапи відбуваються на засадах відкритості, неупередженості та рівності прав кандидатів, що сприяє формуванню професійного, доброчесного й мотивованого кадрового складу.

Також до важливих адміністративно-правових інструментів належать процедури службової атестації, що дозволяють визначити відповідність поліцейського займаній посаді, рівень його професійної підготовки, морально-етичні якості та здатність до виконання службових обов'язків. Атестаційні комісії, створені відповідно до нормативно-правових актів, уповноважені приймати рішення щодо подальшого проходження служби, можливого підвищення, переведення чи звільнення працівника [4].

Особливе значення мають адміністративні акти індивідуальної дії, які документально оформлюють рішення щодо кадрових питань – прийняття на службу, переведення, присвоєння спеціальних звань, нагородження, звільнення тощо. Такі акти видаються уповноваженими суб'єктами, мають юридичну силу та можуть бути оскаржені в адміністративному або судовому порядку.

Крім того, важливим засобом адміністративно-правового впливу є внутрішній і зовнішній контроль за дотриманням кадрових процедур. Внутрішній контроль здійснюють кадрові служби, служби внутрішньої безпеки, інспекції, які перевіряють відповідність дій посадових осіб чинному законодавству. Зовнішній контроль забезпечується органами прокуратури, Уповноваженим з прав людини, а також судовими органами. Це дозволяє виявляти й усувати порушення, захищати права поліцейських і запобігати корупції в системі.

Окрему роль відіграють заходи професійного навчання та підвищення кваліфікації, які також регулюються адміністративно-правовими нормами. Вони забезпечують безперервний розвиток знань і навичок працівників, сприяють їх адаптації до змін у законодавстві, технологіях, суспільних потребах.

Таким чином, адміністративно-правові засоби реалізації кадрових процедур у Національній поліції України формують комплексну та цілісну систему, яка охоплює всі етапи службової діяльності: від добору кадрів до їх звільнення. Вони забезпечують не лише ефективне управління людськими ресурсами, а й правовий захист працівників поліції, підвищення довіри до правоохоронної системи, формування професійного, морального та відповідального персоналу. Подальше вдосконалення цих засобів, з урахуванням сучасних викликів і європейських стандартів публічного адміністрування, є необхідною умовою розвитку Національної поліції як ефективного та демократичного інституту.

Список використаних джерел:

1. Кравченко І. Правові засади реалізації кадрової політики Національної поліції України. *Підприємництво, господарство і право*. 2018. 1. С. 68-72.
2. Люх В. В. Адміністративно-правові засади оптимізації діяльності правоохоронних органів у сфері забезпечення фінансової безпеки України: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07. Запоріжжя, 2021. 204 с.
3. Музичук Е. О. Адміністративно-правові засади кадрового забезпечення Національної поліції України // Адміністративне право та процес: актуальні проблеми та шляхи вирішення: тези доп. учасників наук.-практ. семін. (Харків, 21 лют. 2020 р.). С. 78-80.
4. Про затвердження Інструкції про порядок проведення атестування поліцейських: Наказ Міністерства внутрішніх справ України від 17.11.2015 № 1465 // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1445-15#Text>.